

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prešernova ulica, soba 19. CEK. RACUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POSTNI PREDAL: PTUJ.

Leto II. — Štev. 24

Izhaja tedensko

Ptuj, 16. septembra 1949

Mesečna naročnina din 14.—

Cenz din 3.—

Govor maršala Tita najboljšim jugoslovanskim rudarjem

Beograd, 13. sept.

Junaki razplametelega socialističnega tekmovanja v naši državi, ljudje, ki jih vsa država pozna in katerih imena se s ponosom izgovarjajo, so prišli k svojemu maršalu svojem voditelju in učitelju, da bi mu povedali o svojih delovnih uspehih da bi mu stisnili roko, da bi se mu osebno zahvalili, ker jih je tako kot vse naše delovno ljudstvo, popeljal iz temne preteklosti na pot novega srečnejšega življenja, na pot graditve socializma, v katerem so postali pogumni, visoko zavedni, ponosni ljudje, da bi ga prepričali, da so krasni delovni aspehi samo del tistega, kar žele in morejo napraviti in da jih pri tem nobena stvar na svetu ne more omajati. In prav zaradi tega, ker so ti ljudje vznikli iz milijonske armade delovnih ljudi, preprosti, enostavni ljudje, toda hkrati ljudje velikanske energije in visoke zavednosti, kakršne gradi vzporedno z graditvijo velikanskih tovarn naša petletka, ni lahko opisati njihovega navdušenja pri tem srečanju, njihovih občutkov v teh trenutkih ki jim bodo vedno, kakor sami pravijo, najsrečnejši trenutki v življenju, njihov razumljivi ponos, s katerim so poslušali prve pozdravne besede maršala Tita, njihovega tovariša Tita:

Zelo sem srečen, ker morem pozdraviti naše rudarje, najboljše med najboljšimi pri naši socialistični graditvi. Vi ste, tovariši rudarji, za nas dragoceni delovni kolektiv, ker preskrbite s premočjo in rudami našo industrijo in naš promet, ki zahtevata vsak dan več in več premočja ter rude. Naloga, ki jih prejemate, rešujete z visoko zavednostjo in delovnim lunastvom, s svojimi mišicami pa vam je uspelo in vam uspeva nadomeščati pomanjkanje mehanizacije v naših rudnikih. Vi ste zgled za naš delavski razred in vse naše delovne ljudi, kako se morajo boriti, kajti to gibanje za visoko storilnost dela in ta polet, s katerim delate, sta prav tako važna v tej borbi za graditev socializma, kot je bil med vojno pomemben zgled, ki so ga dajali posamezni borci ali cele enote v borbi za svobodo in lepšo prihodnost narodov naše države.

V tej borbi, ki jo danes vodimo, ni dovolj, pokazati samo hrabro srce, ampak je treba pokazati tudi visoko zavednost in dati svojo telesno moč. Vi ste to, tovariši, storili in dali s tem zgled drugim delavcem tako v rudnikih kakor tudi v tovarnah in povsod, kjer delajo, da vas posnemajo. Vaš zgled ima vedno večji razmah, je vedno širši. Prizadevajte si, tovariši rudarji, drugi borci za visoko storilnost dela, tvorci socializma, najboljše med najboljšimi, da boste šli še dalje v tej borbi za zmago, za našo zmago, ki je v tem, da izpolnimo petletni plan in ustvarimo socializem.

Hitro so nato prešli prvi trenutki napetosti. Vsi so hoteli sesti čim bliže tovarišu Titu, da bi slišali vsako njegovo besedo, da bi si zapomnili vsako podrobnost.

Razgovor je bil zelo živahen. Maršal Tito se je zanimal za vse: za življenjske razmere rudarjev, za njihovo življenje v preteklosti, za sedanje delo, za norme, in je poudaril potrebo, da je treba predvsem dobro paziti na zavarovanje rudarjev pri delu, na njihovo varnost. Rudarji so odgovarjali na vsa vprašanja iskreno, prisrčno — pripovedovali so o tem, kako jih je Beograd krasno sprejel, govorili so o sebi in svoji delovni borbi, in ko so o tem pripovedovali, so se za trenutek namirili: »Toda, glejte tovariš Tito, tisti informbirojci pravijo...«, takoj nato pa so se razvedrili in, smeje se, rekli: »Toda, oni nam noto — mi nimamo centralo, oni drugo — mi 500 ton premoga!« Duhovite besede Edhema Skoriča, ki jih je dan prej izrekel, so jim zelo ugajale — postale so jim nekako novo delovno geslo.

Tedaj je maršal Tito rekel:

V vsej propagandi, ki jo vodijo članice Informbiroja proti nam, ni, tovariši, ničesar pametnega. Je tudi propaganda, ki je spretno preračunana in vešča, da vsili tudi laž kot verjetno. V tej pa so samo neverjetne neumnosti, ki se jih bodo nekega dne sramovali, kolikor se lahko sramujejo.

Kar zadeva nas, si nismo mogli misliti, da bomo morali nekoč dokazovati v socialistični državi, da je belo — belo in črno — črno. Toda, glejte, prišel je ta čas, ko moramo dokazovati neizpodbitna dejstva. Vendar korakamo po svojih poti: dajte več rude, več premoča, kovinski delavci bodo dali železo in druge kovine, lahka industrija bo dala več izdelkov za široko potrošnjo in vsi drugi na svojih sektorjih dela bodo dali čim več kolikor mogoče boljših svojih izdelkov. Sedaj ustvarjamo

bazo, ki bo omogočila, da se bo jutri življenjska raven z veliko hitrostjo in mnogo močnejše dvigala. Danes se ni mogoče občutiti vseh in popolnih dobrot tega, kar gradimo, in moramo se še zelo truditi. V letu, dveh, zlasti pa v drugem petletnem planu, bomo že občutili dobrote teh naporov, ki jih danes vlagamo v socialistično graditev svoje države. Zamislite si, tovariši, koliko lažje bo vaše delo, ko bomo mehanizirali vse rudnike, ko bodo oskrbljeni z najsodobnejšo tehniko. Vaše delo bo tedaj kot pesem, delati boste lahko in manj. Ne bo vam treba biti v rozi osem ur, temveč šest ali pet, sčasoma pa tudi manj. To pa veliko pomeni. To je tisto, za kar se ljudje bore.

Hoteli smo, da bi naši narodi čimprej občutili, kaj lahko da socializem, da bi čim popolnejša vrednost naših dobrin, naših proizvodov ostala pri nas, v naši državi, ne pa, da bi naše bogastvo šlo na drugo stran. Naše ljudstvo tega, tovariši, ni zavrnilo. To je ljudstvo, ki je stoletja trpelo, to je ljudstvo, katerega delavski razred je imel vedno neverjetno težke življenjske in delovne pogoje. To je ljudstvo, ki je dalo v tej vojni strahovite žrtve in šlo v borbo ne samo, da izžene okupatorja, temveč tudi, da si ustvari boljše življenje. Nam pa so rekli, namesto, da bi pokazali razumevanje za to naše ljudstvo: »Kaj hočete z industrijo? Če rabite stroje, jih vam bomo dali, vi pa boste nam dali rudo in druge surovine.« To pomeni jasneje rečeno: To imate sir, mi bomo pa vzeli smetano.

Vendar to ni pravilno, socialistična fronta ne sme biti v škodo nikomur. Najmanj pa bi smela biti škodljiva v razmerju z nami, ker smo za Sovjetsko zvezo država, ki je najdoslednejše uresničevala načela marksizma-leninizma. Ves svet je gledal in gleda na nas, da bi videl, kakšno je uresničevanje teh načel, in verjeli smo, da se bodo vsi pripadniki socialistične fronte tega veselili. Toda niso se veselili, v tem so videli nekakšno konkurenco. Če smo mi komunisti, tovariši, potem ni tu nikake konkurence. Smatrali smo, da z vlaganjem maksimalnih naporov potrjujemo, da je socialistični sistem, ki se je začel v Sovjetski zvezi ustvarjati po Oktobrski revoluciji, edina pravilna družbena ureditev. To smo hoteli potrditi s svojim zgledom, oni pa nas pri tem ovirajo. Pri tem so napravili drugo napako: širijo poljmovanje o izključni revolucionarni vlogi Rdeče armade, ki pomeni dejansko demobilizacijo skritih revolucionarnih sil, ki so v vsakem narodu, v vsakem delavskem razredu. Vsak delavski razred je sposoben boriti se in izvojevati novo družbeno ureditev. Toda z baloneti se ni nikoli pravično širila neka napredna ideja in pri naša družbena preobrazba, temveč samo zaslužnjevanje. To je zakon, tovariši, in po tej poti ni mogoče ustvariti socializma. Socializem je mogoče ustvariti samo z najbolj stroгим spoštovanjem in uporabo načel marksizma-leninizma od majhnih in velikih. To številčnost ne more imeti odločilne vloge. Jugoslovanski narodi niso krivi, da jih je 16 milijonov, ne pa 200 milijonov, toda, lahko so ponosni na svoj delež, ki ga dajejo s tem, da praktično uresničujejo socializem, in na visoko socialistično zavednost velikanske večine delovnih ljudi naše države.

Danes je v Jugoslaviji komaj mogoče najti minimalno število ljudi, ki bodo iz popolnega osebnih razlogov rekli, da nasprotujejo socialistični graditvi, zato pa imate na drugi strani 90 odst. naših ljudi, ki hočejo zavestno iti v socializem in gredo v socializem. Niso to samo komunisti, temveč naši člani Ljudske fronte, naši delovni ljudje, ki so se z dejanji prepričali, da lahko ustvarimo socializem in ki že danes vidijo rezultate tega, tovariši, niso dosegli v nobeni državi, razen v Sovjetski zvezi.

Vendar so naše postojanke sedaj, kakor se to reče na fronti, nezavestna trdnjava. Opravljajte mirno svoje delo in dokažite z dejanji pravilnost naše linije, pravilnost in koristnost našega dela. Pravijo, da gremo v kapitalizem. Pozivamo jih naj pridejo in pogledajo in skušajo pri nas najti potrdilo za to, kar govorijo. Na široko odpiramo vrata vsakomur, kdor hoče pošteno priti in se prepričati, kaj pri nas delamo in gradimo. Naj pridejo in vas vprašajo, ker jim boste vi odgovorili prav tako dobro kakor tudi jaz: odgovorite jim s tistim, kar gradite, z dejstvi in recite jim: Pogledajte naše tovarne, naše hidrocentrale, naše nove ceste, poti, železnice itd.

Tako je govoril maršal Tito, rudarji pa so, sklonjeni nad stoli, ne da bi trenili, gledali vanj z izrazom napete pozornosti, želeč si vsako njegovo besedo

dobro zapomniti, da bi si vklesali v spomin te besede, ki navdušujejo, krepe, odpirajo perspektive. In polagoma se je začel na teh osredotočenih resnih, trdih obličjih razlivati nasmeh — naenkrat so videli čudovito jasno kot na dlani vse življenje in borbo svojega ljudstva in svoje države, zagledali so našo prihodnost, svetlo, veselo in srečno in se nasmihali veselo ter ponosno, ker je to ljudstvo njihovo ljudstvo, ta država — njihova država, ker so sami — sinovi tega ljudstva in te države.

In ko je maršal končal, je razgovor potekal še veseleje, še živahneje.

Tisti, katerih rudniki so osvojili prehodno zastavo, so ponosno in z neprikritim veseljem pripovedovali o tem: »Uzeli naši rudari zastavo, pa gledaju: Ama je l'ovo Tito popisao? E, ne damo (el), maršal Tito pa je nasmejanih lic pozorno poslušal, spraševal o vsem, odgovarjal na vprašanja in pojasnjeval. Na koncu je spremljan s pogledi polnih ljubezni vdanosti in globokega zaupanja, rekel:

Vsi skupaj smo en delovni kolektiv. Jaz delam na enem vi pa na drugem mestu, toda nikomur od nas ne sme biti žal truda pa tudi ne življenja če je potrebno, da bi dosegli smoter, ki smo si ga postavili. Pri svojem delu se nismo prav nič zmotili, vse, kar smo delali, smo v glavnem pravilno postavili in to smo kot pravilno dokazali tudi z dejanji. Zakaj bi omahovali sedaj, ko vidimo perspektivo? Iz držav Informbiroja pa nas hočejo omajati, tovariši govorili so nam, kako grešimo, pa so med drugim postavili tudi vprašanje Ljudske fronte.

Ljudska fronta pa je prav tisto novo, kar je dala naša ljudska revolucija. Niti Sovjetska zveza ni mogla to lahko pogumno trdim brez prefriravanja, v tako kratkem razdobju dobiti tako velikansko množico državljanov, pri katerih bi prevladovala enotnost misli in akcije. Mi pa smo to storili. Sedaj nam hočejo porušiti prav to, eno največjih pridobitev. Ljudsko fronto, s katero nam je uspelo toliko doseči. Komunistična partija, tovariši, sama zase, še ni dovolj. Komunistična partija ni sama sebi smoter; ona je organizacija avantgarde delavskega razreda, vodilni odred, ima vodilno vlogo. Od iznajdljivosti in sposobnosti Komunistične partije, od njene revolucionarne sile, od stopnje njene sposobnosti, da obvlada znanost marksizma-leninizma in jo praktično izjava je odvisno, v kakšnem obsegu lahko razširi svoj vpliv na široke množice. Nam pa ni samo uspelo razširiti njen vpliv na široke množice, ampak tudi ustvariti in izoblikovati njihovo organizacijo. Naša Ljudska fronta je krepka organizacija, dvakrat boljše in močnejša znotraj monolitnejša in celo bolj prežeta z marksizmom-leninizmom, kot pa je recimo madžarska Partija, ki je do včeraj imela kakih 100 članov, sedaj pa je naenkrat prekorčila milijon.

Naša Ljudska fronta je nova oblika združevanja delovnih ljudi pod vodstvom Komunistične partije, ki korakajo ne nezavestno in pod pritiskom, temveč zavestno za Komunistično partijo in zavestno vidijo jasne perspektive boljše prihodnosti.

So številne stvari, ki nam jih očitajo kot greh in ki so prav tisto najboljše, kar je dala naša revolucija. Tovariši, v naši revolucionarni borbi in delu smo se posluževali izkušnje Sovjetske zveze. Bilo bi nepravilno in škodljivo govoriti, da nismo uporabljali izkušenj velike Oktobrske revolucije. Od nje in vsega procesa razvoja prve socialistične države smo vzeli tisto, kar je bilo pozitivno, tistemu, kar je bilo negativno, pa smo se skušali izogniti, kot smo si tudi prizadevali, da bi ob naših specifičnih pogojih uporabljali nekaj novega. Nikomur ne bomo dovolili, da bi nam to novo razbi, kajti v tem je moč naše Partije. Pomislite, kako bi tak udarec, kakršnega smo mi dobili od Informbiroja, prenesle Partije v vzhodnih državah Ljudske demokracije. Razpadle bi tako, da ne bi od njih ostal niti kamen na kamnu. Mi pa se nismo niti stresli, ampak smo še krepkeje strnili svoje vrste. To je organizem, enoten organizem, ki se zaveda svojega smotra in ki gre neizprosno naprej, ne glede na to, kar se postavlja na njegovi poti.

Nato se je maršal Tito dotaknil primerjanja maloštevilne ameriške in angleške Partije z našo Partijo, ki vodi državo in ljudstvo 16 milijonov ljudi,

o čemer je bilo govora v nedavni sovjetski noti, nakar je v tej zvezi rekel:

Če se že tako nesmiselno primerja, potem je treba vedeti, da morajo biti, če ima kdo nalogo zamenjati svoje vodstvo, to samo naši ljudje in njihče drug. Naši ljudje v državi doslej niso postavili tega vprašanja, da se odstrani ta ali oni posameznik, ali vse vodstvo, različni Rakoszi, Paukerji in drugi pa ga postavljajo. Oni nimajo te pravice. Če naše delovno ljudstvo vidi, da posamezni voditelji-komunisti niso dobri, potem jih je treba zamenjati. Tu ni poudarka. Prav tako, kot se n. pr. zamenja vodstvo podjetja, da bi to podjetje bolje delalo. Naše ljudstvo pa ni bilo vprašano, če je treba, in koga je treba zamenjati, da bi prišel kdo drug.

Poslušati moramo glas našega ljudstva tukaj. Kajti za koga gradimo socializem v svoji državi? V prvi vrsti za nas, za ustvaritev boljšega življenja naših ljudi. To, da hočemo ustvariti našim delovnim ljudem srečnejše življenje, ni nacionalizem. Ukinili smo kapitalistični sistem, pregnali buržoazijo, ji vzeli tovarne itd. Vzeli smo ji materialno podlago in jo dali ljudstvu v roke. V vaših rokah so danes rudniki, v vaših rokah so tovarne, v vaših rokah je vse gospodarsko življenje, ki ga morate pravilno voditi od spodaj do zgoraj. Vi imate pravico odstranjevali in postavljati ljudi!

Ko je poudaril pomen enakopravnosti med socialističnimi državami, zlasti v gospodarskih odnosih, in obsodil poskuse revizionizma znanosti marksizma-leninizma, je maršal Tito rekel:

Mislím, da je zaslug naše Partije prav ta, da je opozorila, da gre pri vsem tem za teoretično pačenje in revizionizem. Zasluga naše Partije je v tem, da je imela pogum — in to je lahko storila po zaslugi svoje monolitnosti, reči: ne, taka pot je nepravilna, treba je iti po tej poti, po kateri hodimo mi ob novih razmerah po vojni. Mislím, da že sam obstanek Sovjetske zveze, kot velike socialistične države, pomeni močan činitelj, ki omogoča, da se v šte-

vilnih državah razvijajo napredne sile in zmagoje. Ni potrebe, da bi se Sovjetska zveza vmešavala v notranje stvari držav, ki grade socializem, ker to samo škoduje. Mi moramo torej razčistiti te stvari z njimi in zgraditi socializem v svoji državi ter reči tako, kot je to nekdaj rekel Lenin, boreč se proti Trockemu, da je mogoče ustvariti socializem v eni državi. No, danes je že dokazano, da velja to tudi za majhne države, kakršna je naša, če je večina naroda zavedna in pripravljena na različne napore. Se pravi, da se moramo boriti za uresničitev našega petletnega plana in zgraditev socializma ter reči: Glejte, ni nam samo uspelo zgraditi socializma, ampak nam je to uspelo tudi proti vaši volji, s svojimi lastnimi silami. In nobene bajke ga ne morejo uničiti, ker je tukaj, kri in meso življenja naših ljudi. Na ta način bomo razčistili sporna vprašanja.

Ko pa gradimo socializem, tovariši, se moramo zavedati, da velikansko prispevamo drugim majhnim in velikim državam, ker dokazujemo, da so v vsaki državi posebej, če je vodstvo sposobno pojasniti delavskemu razredu pravilno linijo, sile, ki lahko s svojo borbo prinesejo novo družbeno ureditev.

Mi imamo, tovariši, globoko prav in to bomo dokazali, toda borili se bomo in borimo se tudi na teoretičnem področju. Vi, rudarji, in vsi drugi naši delavci ter delovni ljudje pa ste tista armada, s katero se mi zdaj borimo, da z dejanji dokazujemo, da gradimo socializem. Nadaljujte, tovariši, še vztrajneje svoje delo!

Zadnje besede govora so sprejeli rudarji z navdušenim ploskanjem in vzkliki: Hočemo! Hočemo!

Tako se je po polnih treh urah končalo to srečanje »tvorcev socializma in najboljših med najboljšimi, ki jih imamo danes«, kot je maršal Tito imenoval slavne rudarje, s svojim »največjim, najboljšim in najbolj ljubljenim tovarišem«, kot so rudarji rekli za maršala Tita.

Priprave za razstavo lokalnega gospodarstva v Ptuj

V mesecu oktobra bo v Ptuj velika gospodarska razstava, na kateri bo sodelovala državná, zadrúžni in privatni sektor lokalne industrije in obrti, zveznega, republiškega in lokalnega značaja. Posebno pa bo zastopana kmetijska proizvodnja z oddelki za poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, gozdarstvo, živinorejo in čebelarstvo, ki bo pokazala napredne oblike gospodarjenja v vseh panogah ter aspehe v borbi za zvišanje hektarskega donosa.

Svoje pridelke bodo razstavile tudi kmetijsko obdelovalne zadruge in zadrúžne ekonomije.

Ker so prostori v Mladiki za vse te oddelke premajhni, bo del razstave nameščen v posebni baraki za Mladiko, kjer bo razstavljena živina in kmetijski stroji. Paviljoni za okrepčila bodo postavljeni ob vhodu.

Za čas razstave se pripravljajo vsako večerne kulturne prireditve, ki se bodo vršile v ptujskem gledališču in na prostem.

Ker je prijavljencev že lepo število, je pričakovati, da bo razstava v polni meri pokazala napore in uspehe vseh sektorjev lokalnega gospodarstva ptujskega okraja v njihovi borbi za boljše preskrbovanje delovnih množic.

—n.

Kakor smo že v zadnji številki poročali, je začela okrajna opekarna v Janeževcih s strojno izdelavo opeke. Danes prinašamo sliko iz izpopolnjenega obrata z udarnikom tov. Brumen Milanom, ki je s pomočjo še nekaterih tovarišev popravil neraben stroj ter omogočil ogromno povečanje produkcije opeke.

Tisti, ki redno vloga na hranilno knjižico, četudi le majhne zneske, bo prihranil znatno vsoto, s katero bo lahko zadostil potrebam in si pomagal ob nastopu nepredvidenih težav.